

2023

MODELVEREENKOMST STUDERENDE MANTELZORGERS *voor onderwijsinstellingen*

OPGESTELD DOOR MANTELZORGNL & ECIO
OP BASIS VAN MODEL HOGESCHOOL SAXION

BIJGESTELD IN SAMENWERKING MET HET EXPERTISELAB
JONGE MANTELZORGERS EN DE STRATEGISCHE
ALLIANTIE JONGE MANTELZORGERS

Achtergrond informatie Modelovereenkomst Studerende Mantelzorger

Uit onderzoek en verhalen van jonge mantelzorgers blijkt dat een studerende mantelzorger ondersteuning misloopt door onvoldoende zelfherkenning. Dat heeft veelal te maken met de vanzelfsprekendheid waarmee zij de zorgverantwoordelijkheden en regeltaken op zich nemen. Ook speelt soms gêne en taboe een rol. In het algemeen is zorgen voor of zorgen maken om niet iets waar de studerende jonge mantelzorgers voor uitkomen in contact met studiegenoten of studentbegeleiders. Zij rekenen niet op begrip en weten niet dat er voorzieningen zijn die studeren en mantelzorg makkelijker kunnen maken.

Bij regeltaken en zorgverantwoordelijkheden kun je denken aan:

- Voorzieningen bij gemeente en zorgverzekeraar aanvragen
- Financiële administratie
- Meegaan naar doktersafspraken
- Tolken
- Emotionele steun bieden
- Persoonlijke verzorging bieden
- Huishoudelijke taken overnemen

Negatieve gevolgen van zorgverantwoordelijkheden bij jonge studerende mantelzorgers kunnen zijn:

- Gevoel van eenzaamheid
- Angsten
- Vertraging in studie
- Verslechterde studieresultaten
- Belemmering in sociaal-emotionele ontwikkeling

De student met mantelzorgtaken willen we met dit filmpje bewust maken (zelfherkenning) dat zij niet alleen een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van het leven van de naaste. Zij leveren ook een grote maatschappelijke bijdrage in een uitdagende tijd waarin professionele zorg en ondersteuning niet meer vanzelfsprekend is. Dat maakt dat ze recht hebben op voorzieningen vanuit de onderwijsinstelling om studie met mantelzorg succesvol te kunnen combineren.

Aanbod en mogelijke voorzieningen van de onderwijsinstelling omtrent:

- Flexibel onderwijs: aanpassingen in het onderwijsprogramma, aanpassingen van aanwezigheidsplichtregeling, aanpassingen in opdrachten, stages, toetsing en examinering
- Financiële ondersteuning: gebruik maken van het Profileringsfonds (hoger onderwijs) en Studentenfonds (mbo)
- Interne en externe ondersteuning (binnen en buiten de onderwijsinstelling): studentencoach, studentendecaan, maatschappelijk werker, psycholoog

Het gesprek voeren over de thuissituatie wordt zowel door de student als door de onderwijsinstelling vaak als ongemakkelijk ervaren, bijvoorbeeld wegens privacy regelgeving. Dat maakt dat de student met mantelzorgtaken zelf de taboe moet doorbreken en het gesprek aangaan met de docent of decaan. De Modelovereenkomst is een tool om het gesprek met elkaar te voeren.

Met de Modelovereenkomst erkent de onderwijsinstelling de status van de student als mantelzorger, geeft het aan waar de student een beroep op zou kunnen doen en maakt daar met de student afspraken over.

Inleiding

Deze overeenkomst wordt gesloten tussen een onderwijsinstelling en een student. In de overeenkomst geeft de onderwijsinstelling aan dat de betrokken student (tijdelijk of voor langere tijd) een Studerende Mantelzorger is. De overeenkomst is een intern hulpmiddel ter erkenning van de Mantelzorgstatus. Door het ondertekenen van deze overeenkomst erken je deze status door passende maatwerkvoorzieningen van de opleiding of faculteit te beschrijven. Het doel is dat de student de studie zo optimaal mogelijk kan voortzetten. Zie voor meer informatie de bijlage 'toelichting gebruik overeenkomst Studerende Mantelzorger'.

Definitie Mantelzorg

Onderwijsinstelling:

houdt onderstaande definitie aan van een Studerende Mantelzorger:

Actie: Kruis aan wat van toepassing is en verwijder wat niet van toepassing is.

- Een Studerende Mantelzorger aan onze onderwijsinstelling is een student die hulp biedt aan een ziek gezinslid; iemand uit diens directe sociale omgeving; een huisgenoot of aan een instellingsbewoner. Een student wordt bij ons erkend als mantelzorger wanneer de hulp al minimaal 3 maanden duurt of wanneer er sprake is van hulp voor minimaal 8 uur per week. Hieronder vallen meerdere soorten hulp zoals 'zorgen maken over' (mentaal, stress, angst) en fysieke hulp.

Actie: Pas waar nodig, de definitie aan.

- Een Studerende Mantelzorger aan onze onderwijsinstelling is een student die langdurig zorgt voor (of zich zorgen maakt over) een ziek gezinslid; iemand uit diens directe sociale omgeving; een huisgenoot of een instellingsbewoner. Hierbij kan het gaan om hulp bij psychische nood, verslavingszorg of zorg voor iemand die lichamelijk ziek/zorgvragend is. Een student wordt bij ons erkend als mantelzorger wanneer er sprake is van het verlenen van langdurige praktische en/of emotioneel belastende hulp waarbij de studie in het gedrang is of kan komen.

Actie: pas waar nodig, de definitie aan.

1. Persoonlijke gegevens student met mantelzorgtaken

VOORNAAM:
ACHTERNAAM:
STUDENTNUMMER:
TELEFOONNR. (MOBIEL):
E-MAILADRES:
OPLEIDING /FACULTEIT:
OVERIG:

2. Informatie over de hulpbehoevende aan wie de student hulp verleent

Wat is de relatie tot de hulpbehoevende aan wie de student (mede) hulp verleent?

Kruis aan wat van toepassing is:

Familieid eerstegraads (vader, moeder)

Familieid tweedegraads (broer, zus, grootouder)

Naaste (huisgenoot, partner, kind)

Om privacy redenen kan ik deze informatie niet registreren; mijn situatie overleg ik mondeling met de contactpersoon van de onderwijsinstelling

Anders, namelijk:

3. Informatie over de aard van de geboden hulp *Kruis aan wat van toepassing is:*

Verzorging; zoals het geven van medicatie, eten, wassen, verschonen, aankleden.

Huishoudelijke taken; zoals schoonmaken, boodschappen doen, koken.

Regeltaken; zoals papierwerk gemeente, mentorschap, bewindvoering, financiën.

Emotionele/mentale ondersteuning; zoals gesprekspartner zijn, steun en toeverlaat, maar ook de belasting die je voelt zoals 'zorgen maken over'.

Anders, namelijk:

4. Beschrijf de impact van de geboden hulp op de student, diens de studie en studievoortgang.

5. Tijdsperiode en evaluatie

Voor welke periode moet deze overeenkomst gelden? Geef aan wat de te verwachten duur of periode is waarin de mantelzorg moet worden gegeven door de student.

Wanneer wordt de overeenkomst geëvalueerd? Advies: bespreek de overeenkomst jaarlijks en stel bij waar nodig.

Periode:

Evaluatie:

Let op:

Wanneer de mantelzorg ophoudt of de student niet meer aan de voorwaarden voldoet, heeft deze de plicht om dit te melden bij de hierna te noemen functionarissen/ aanspreekpunten van de opleiding.

Ondersteuning vanuit de opleiding

1. Eerste aanspreekpunt vanuit de onderwijsinstelling/ opleiding voor de student met mantelzorgtaken

NAAM FUNCTIONARIS:
FUNCTIE:
TELEFOONNR. (MOBIEL):
E-MAILADRES:
OVERIG:

2. Tweede aanspreekpunt vanuit de onderwijsinstelling/ opleiding voor de student met mantelzorgtaken

NAAM FUNCTIONARIS:
FUNCTIE:
TELEFOONNR. (MOBIEL):
E-MAILADRES:
OVERIG:

3. Lijst met voorbeeld bespreekpunten:

- Welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor de student om de studie optimaal te kunnen vervolgen met de mantelzorgtaken?
- De student komt zelf met voorstellen voor oplossingen en vraagt de functionaris hierin mee te denken.
- In gezamenlijk overleg wordt er gezocht naar optimale oplossingen.
- Optimale oplossingen worden vastgelegd in het studieplan; deze wordt vastgesteld door de examencommissie.
- Bovengenoemde functionaris helpt bij het opstellen van een aangepast studieplan vanwege de besproken mantelzorgtaken.
- Bovengenoemde functionaris informeert overige medewerkers van de studie of opleiding tijdig en ontlast hierin de student. Alternatief is dat hierin taken worden verdeeld.
- Welke procedure moet worden gevolgd in geval van overmacht?
- Aanbod en mogelijke voorzieningen van de instelling omtrent

Flexibel onderwijs

Financiële ondersteuning

Interne en externe ondersteuning (binnen en buiten de onderwijsinstelling)

Overige bespreekpunten:

Afspraken en voorzieningen voor de student met mantelzorgtaken

Op onderstaande voorzieningen kan de student met mantelzorgtaken een beroep doen. Kruis aan wat van toepassing is en specificeer de gemaakte afspraken:

A. Flexibel onderwijs

A. Aanpassingen in het studie/onderwijsprogramma

Voorafgaand aan ieder onderwijsblok bespreekt de student waar de mogelijke knelpunten zitten met betrekking tot het onderwijsprogramma en de opdrachten in relatie tot mantelzorg.

B. Aanpassingen aanwezigheidsplichtregeling

Voor onderdelen waarbij een aanwezigheidsplicht geldt, worden aparte afspraken gemaakt.

Overige mogelijke oplossingen zijn: toestemming voor het later aanhaken bij fysieke lessen; toestemming voor het digitaal volgen van het onderwijs; toestemming voor het volgen van onderwijs bij parallelle groepen of ontheffing van aanwezigheidsplicht, al dan niet met een vervangende opdracht.

C. Aanpassingen in opdrachten

Als de opdrachten die de student moet halen voor studiepunten knelpunten opleveren door de mantelzorgtaken, kan de student een andere of aangepaste opdracht doen met dezelfde leeruitkomsten. Denk bijvoorbeeld aan excursies of groepswork.

d. Aanpassingen bij stages

Een aangepaste stageregeling kan betekenen dat de student een langere periode over de stage doet: het aantal uren blijft gelijk binnen een aangepast aantal uren worden dezelfde competenties behaald. Hierover worden afspraken gemaakt.

e. Aanpassingen toetsing en examinering

Mantelzorgtaken kunnen onverhoopt samenvallen met momenten waarop de student een toets of examen moet maken. In die gevallen wordt gezocht naar een oplossing.

Mogelijke oplossingen zijn: het aanvragen van een extra tentamenkans; het aanvragen van een alternatieve tentamenvorm; het verschuiven van tentamendata.

F. Overig: Vul in of pas bovenstaande voorzieningen aan, naar de mogelijkheden binnen de onderwijsinstelling

B. Financiële ondersteuning

Type onderwijs	Regeling	Wil de student hierop aanspraak maken kruis aan
Hoger onderwijs · HBO · Universiteit	Het Profileringsfonds* (Studentenondersteuningsfonds) verstrekt financiële ondersteuning aan studenten die studievertraging oplopen door bijzondere (familie-) omstandigheden, een bestuurs- of medezeggenschapsfunctie of het beoefenen van topsport.	Ja Nee
Middelbaar beroepsonderwijs MBO	Het mbo Studentenfonds** biedt eenmalig financiële ondersteuning aan studenten die vanwege bijzondere omstandigheden studievertraging oplopen en geen recht meer hebben op studiefinanciering (inclusief lenen).	Ja Nee

*Het Profileringsfonds [klik op deze link](#)

**Het mbo Studentenfonds [klik op deze link](#)

C. Interne en externe ondersteuning (binnen en buiten de onderwijsinstelling)

A. Interne ondersteuning:

Een vertrouwelijk gesprek/regulier incheckmoment met

1. Docent
2. Studieloopbaanbegeleider
3. Studentcoach
4. Studentendecaan
5. Psycholoog
6. Maatschappelijk werker/jongerenwerker

Overige interne mogelijkheden zoals een studentsuccescentrum (SCC), e-health programma's of andere welzijnsactiviteiten.

Vul aan met mogelijkheden die van toepassing zijn voor studerende mantelzorgers op de onderwijsinstelling. Denk ook aan waar specifieke informatie over voorzieningen te vinden zijn zoals intranet of website.

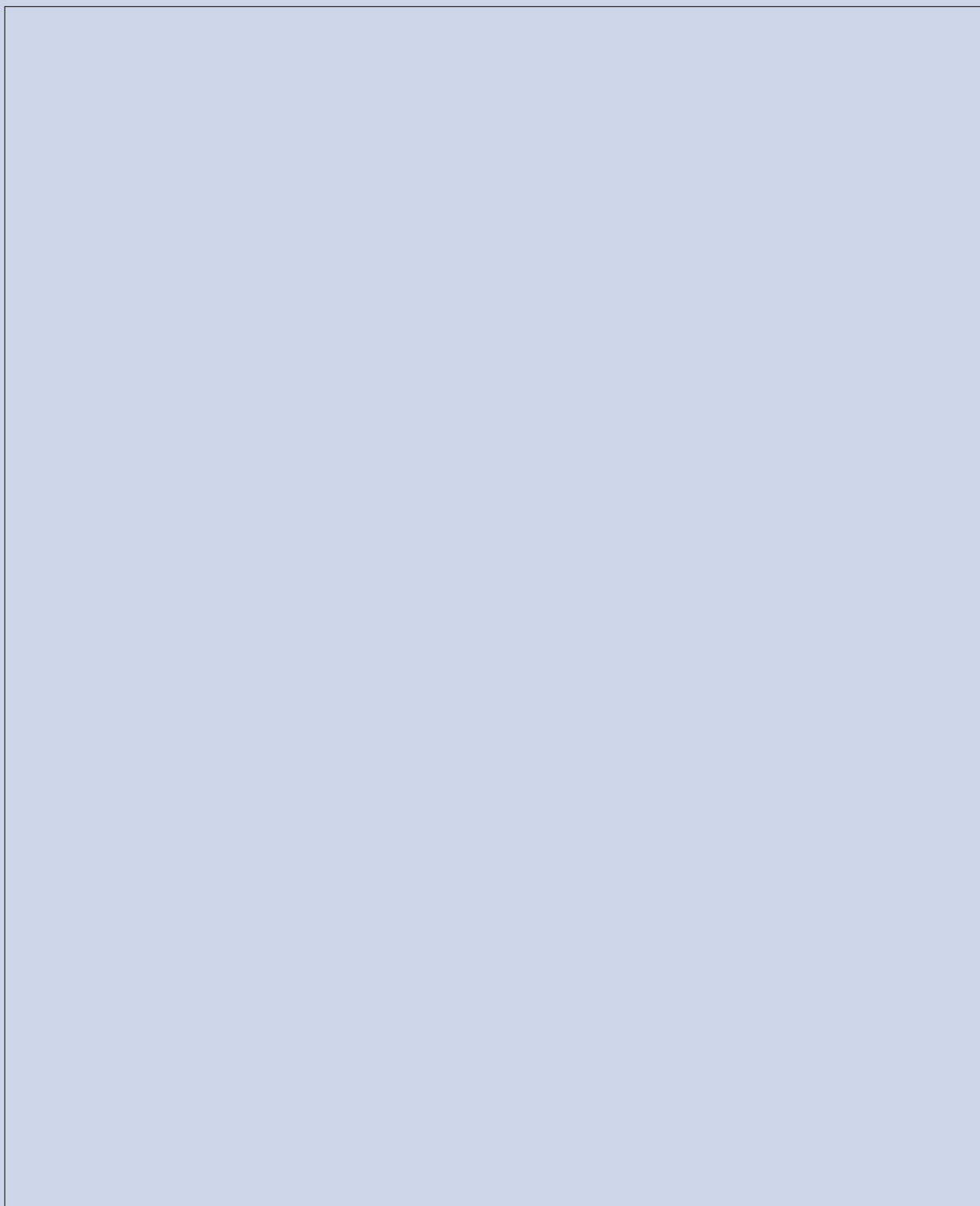
Gemaakte afspraken

B. Externe ondersteuning

Denk aan gemeentelijke mogelijkheden via het Wmo-loket; het wijkteam; maatschappelijk werk; Ggz; mogelijkheden via het lokale mantelzorgsteunpunt; mogelijkheden via het zorgkantoor of de zorgverzekeraar. In de toelichting van de modelovereenkomst is aanvullende informatie toegevoegd.

Vul aan met mogelijkheden die van toepassing zijn in de regio van de onderwijsinstelling. Leg externe ondersteuning met de gemeente en zorginstanties vast, zodat het helder op papier staat. Dit is aan de onderwijsinstelling zelf om dit vast te leggen.

Gemaakte afspraken

Ondertekening verklaring voor akkoord mantelzorgstatus en passende maatwerkvoorzieningen:

1. Verklaring voor akkoord student

Handtekening:

Naam:

Studentnummer:

Datum:

2. Verklaring voor akkoord functionaris

Handtekening:

Naam:

Datum:

3. Optioneel: Verklaring voor akkoord

Handtekening:

Naam:

Datum:

Toelichting bij

MODELVEREENKOMST STUDERENDE MANTELZORGERS

voor onderwijsinstellingen

Introductie

De mantelzorger

De opleiding

Afspraken

Ondertekening

Toelichting

Samenvatting

Dit is een toelichting bij de modelovereenkomst Studerende Mantelzorgers. In de modelovereenkomst geeft de onderwijsinstelling aan dat de betrokken student (tijdelijk of voor langere tijd) een Studerende Mantelzorger is. Er staat in op welke voorzieningen de student aanspraak kan maken en eventueel ook voor welke periode dit geldt.

Het belangrijkste doel van de overeenkomst is erkenning van de situatie van de student en de impact ervan op de studievoortgang. De modelovereenkomst kan door de onderwijsinstelling 'op maat' worden gemaakt, met deze mantelzorgovereenkomst wordt een uitgangspunt geboden. Het is van belang dat de onderwijsinstelling samen met partijen die hiermee van doen hebben, zoals examencommissies en decanen, de overeenkomst werkbaar maken voor de eigen context.

1. Aanleiding van de overeenkomst

De modelovereenkomst Studerende Mantelzorgers is ontwikkeld voor en door deelnemers van het Expertiselaab Jonge Mantelzorgers (hierna: Expertiselaab). Dit is een landelijk netwerk van professionals die werkzaam zijn in onderwijs, zorg of overheid. Het is opgericht door de Hogeschool van Amsterdam en wordt sinds enige jaren gefaciliteerd door Expertisecentrum Inclusief Onderwijs en door MantelzorgNL. Het Expertiselaab wisselt onderling kennis en ervaring uit rondom lopende activiteiten en activiteiten. Het maatschappelijke doel is de positie van de studerende mantelzorgers in het onderwijs te verbeteren, en wel als volgt:

- Bewustwording.
- Vergroten van zichtbaarheid van (knelpunten van) studerende mantelzorgers.
- Het verhogen van basiskennis bij onderwijsinstellingen.
- Het vergroten van motivatie en bieden van ondersteuningsmogelijkheden.
- Het 'normaliseren' van mantelzorg als waardevolle bijdrage aan onze samenleving. Dat doel willen we bereiken door het onderling uitwisselen van kennis en ervaring rondom lopende initiatieven en activiteiten.

De modelovereenkomst is in de basis opgesteld door Saxion Hogeschool en daarna doorontwikkeld door het Expertiselaab. Saxion vond inspiratie hiervoor bij overeenkomsten die worden gesloten met studerende topsporters. Ook topsporters hebben te maken met extra belasting tijdens de studie, het moeten verdelen van aandacht en energie en lopen risico op studievertraging. Daarbij geldt voor studerende mantelzorgers dat zij niet kiezen voor hun zorgtaak: het komt op hun pad en ze kunnen er niet zomaar mee stoppen.

2. Definitie: wanneer is een student een mantelzorger?

Niet veel studenten herkennen zichzelf als een studerende mantelzorger. De studenten kunnen het bieden van hulp aan een naaste als vanzelfsprekend beschouwen. Dit kan ook afhankelijk zijn van cultuur. Daarnaast houden niet alle studenten ervan om een sticker opgeplakt te krijgen. Hier staat tegenover dat erkenning van een complexe thuissituatie wel degelijk helpt.

In de modelovereenkomst zijn twee definities opgenomen van mantelzorg. Bij de ene definitie is een tijdsindicatie opgenomen (hulp minimaal 3 maanden, minimaal 8 uur per week); bij de andere definitief staat vooral het 'zorgen maken over' centraal, dit laat zich niet uitdrukken in tijd. Het Expertiselaab moedigt onderwijsinstellingen aan intern in gesprek te gaan over beide definities en een keus te maken, passend bij eigen beleidskaders. Waar nodig en gewenst kan de definitie intern verder worden aangepast.

3. Cijfers studerende mantelzorgers

Uit **onderzoek** van het Sociaal Cultureel Planbureau in 2022 bleek dat ruim een kwart van de 16 tot en met 24-jarigen zorg biedt aan een zorgvragende naaste. Het betreft ongeveer 500.000 jonge mensen. Bijna een derde van de jonge mantelzorgers geeft intensieve hulp (dat wil zeggen hulp van minstens vier uur per week). Tweederde van deze jongeren kan, naar eigen zeggen, de hulpverlening goed aan. Een derde voelt zich matig belast (33%) en 3% ernstig. De consequenties van het verlenen van mantelzorghulp voor de studievoortgang kunnen groot zijn. Daarom is maatwerk nodig. Het SCP pleit voor meer aandacht en een maatschappelijke discussie. Het Expertiselaab draagt daar graag aan bij met deze modelovereenkomst.

4. Wie in het onderwijs gebruikt de modelovereenkomst?

Studerende mantelzorgers hebben in het onderwijs met veel verschillende professionals te maken. Iedere professional heeft vanuit zijn of haar eigen positie invloed op het verloop van de studie. De betrokken professionals kun je verdelen in drie disciplines: begeleiders, beslissers en ondersteuners. Iedere professional kan voor de student het verschil maken door simpelweg een vraag te stellen, zoals 'hoe gaat het met jou?', door begrip te tonen en mee te denken. De modelovereenkomst is in beginsel ontwikkeld voor begeleiders van de student. Het succes van het gebruik van de overeenkomst staat en valt door de samenwerking van beslissers en ondersteuners.

Wanneer ben je een begeleider?

Als je een begeleidende rol hebt in het studieproces van de Studerende Mantelzorger.

- Docent
- Studentendecaan
- Studieloopbaanbegeleider
- Studieadviseur
- Stagebegeleider
- Coördinator Studeren met een ondersteuningsvraag
- Studentenpsycholoog
- Scriptiebegeleider
- Afstudeerbegeleider

Wanneer ben je een beslisser?

Als je een beslissende rol hebt in het creëren van voorwaarden voor de Studerende Mantelzorger.

- Lid van Examencommissie
- Opleidingsdirecteur
- Directeur Faculteit, Domein, Instituut
- Lid van College van Bestuur
- Studentendecaan (bij toekenning standaardvoorzieningen)

Wanneer ben je een ondersteuner?

Als je een faciliterende rol hebt in het studieproces van de Studerende Mantelzorger.

- Medewerker Marketing en Communicatie
- Medewerker ICT
- Medewerker Studiekeuzecheck
- Medewerker Studentenadministratie
- Medewerker Facilitaire dienst
- Medewerker Kwaliteitszorg
- Medewerker Career Service
- Medewerker Stagebureau
- Medewerker Bureau Buitenland
- Medewerker Alum nibureau

5. Wanneer tijdens het studieproces gebruik je de modelovereenkomst?

De modelovereenkomst gebruikt de begeleider in gesprek met de student op cruciale momenten tijdens de studie. In onderstaande afbeelding zie je welke momenten dat zijn. Tijdens deze zogenaamde 'sleutelmomenten' ervaart iedere student, maar zeker de studerende mantelzorgers nieuwe uitdagingen en is extra kwetsbaar. Achtergrondinformatie over sleutelmomenten en de rol van de professional **vind je hier**. Er is ook een document 'studieproces in kaart' die de student de weg wijst langs de sleutelmomenten in het studieproces. Die **vind je hier**.

Studieproces in kaart voor studenten

6. Wie ondertekent de modelovereenkomst?

Het Expertiselab adviseert de overeenkomst te sluiten tussen de onderwijsinstelling en de student. Sommige onderwijsinstellingen stellen er prijs op dat er mede wordt getekend door de hulpbehoevende, degene aan wie de student mantelzorghulp verleent. Dit is niet altijd gewenst of mogelijk.

7. Wat levert het ondertekenen van de modelovereenkomst op?

De overeenkomst is een intern hulpmiddel ter erkenning van de Mantelzorgstatus en beschrijft passende maatwerkvoorzieningen van de opleiding of faculteit. Het doel is dat de student de studie onbelemmerd kan voortzetten. Algemene wet- en regelgeving omtrent toegankelijkheid van het onderwijs **vindt u hier**.

Belangrijkste doel van de overeenkomst is dat de student zich gezien en erkend voelt in zijn positie als Studerende Mantelzorger. Aandacht, begrip en erkenning kunnen spanning wegnemen waardoor de student weer verder kan in de studie. Verder is van belang dat de student weet op welke voorzieningen aanspraak gemaakt kan worden. Tenslotte moet er aandacht zijn voor financiële problemen.

8. Geldigheid van de overeenkomst

Samen met de student bepaal je wanneer de mantelzorgovereenkomst wordt geëvalueerd. Ons advies hierbij is om jaarlijks te evalueren. Attendeer de student erop dat als de mantelzorg ophoudt of de student niet meer aan de voorwaarden voldoet, deze de plicht heeft het te melden bij de aanspreekpersonen van de opleiding (dit zijn functionarissen die in de overeenkomst worden genoemd).

Indien mogelijk, geef aan voor welke periode deze overeenkomst geldt: wat is de te verwachte startdatum? Is de duur bekend tot wanneer de mantelzorg zal worden gegeven? Niet in alle gevallen is het mogelijk of wenselijk om een tijdsperiode aan te geven. Plan in ieder geval een evaluatiemoment in.

9. Aanvullende informatie interne en externe ondersteuning (binnen en buiten het onderwijs)

Mantelzorg is niet verplicht; niemand kan de student dwingen om mantelzorg te verlenen, ook een gemeente niet. In de praktijk hebben studerende mantelzorgers vaak het gevoel dat zij geen keus hebben. Om die reden kan mantelzorg verlenen heel zwaar zijn zowel geestelijk als lichamelijk. Naast de hulp en voorzieningen binnen de onderwijsinstelling zijn er vaak ook mogelijkheden voor studenten buiten de onderwijsinstelling.

a. Interne ondersteuning

Binnen een onderwijsinstelling zijn er verschillende mogelijkheden om hulp te krijgen. Er zijn verschillende begeleiders aanwezig bijvoorbeeld als de student behoefte heeft aan een vertrouwelijk gesprek met enige regelmaat, of een incheckmoment met een studentencoach, psycholoog of maatschappelijk werker.

Zoals hierboven aangegeven zijn de volgende onderwijsprofessionals aanwezig op een onderwijsinstelling waar je begeleiding van kunt ontvangen of mee in gesprek kunt gaan.

- Docent
- Studentendecaan
- Studieloopbaanbegeleider
- Studieadviseur
- Stagebegeleider
- Coördinator Studeren met een ondersteuningsvraag
- Studentenpsycholoog
- Scriptiebegeleider
- Afstudeerbegeleider

Verder hebben onderwijsinstellingen verschillende diensten om studenten te begeleiden. Dit kan met verschillende vragen zijn rondom studeren en/of het mentale welzijn. Zo hebben sommige onderwijsinstellingen een studentsuccescentrum, worden er e-health programma's aangeboden (bijvoorbeeld **caring universities**) of worden andere welzijnsondersteuning, activiteiten en events georganiseerd.

b. Externe ondersteuning

Afhankelijk van de aandoening van de zorgontvanger¹, de intensiteit van de zorg en begeleiding kan voor de zorgontvanger hulp geboden worden door vrijwilligers, gemeente, zorgverzekeraar of het zorgkantoor. De aanvraagprocedure neemt enkele weken in beslag.

Specifieke ondersteuning voor mantelzorgers is in de meeste gemeenten belegd bij het Steunpunt mantelzorg of de lokale welzijnsorganisatie. **Via deze link** kun je een organisatie bij jou in de buurt vinden. Houd er rekening mee dat voorzieningen worden aangeboden door de gemeente waar de zorgontvanger woont (is ingeschreven).

Heb jij of de studerende mantelzorgers vragen over de mogelijkheden en/of weg naar passende externe ondersteuning? Neem dan contact op met de Mantelzorglijn. **Dat kan via deze link**. Of verwijst door naar onafhankelijke cliëntondersteuning van de gemeente. Meer informatie kun je **hier** vinden.

Studerende Mantelzorgers zorgen soms 24 uur per dag en jarenlang voor een naaste. Om dat vol te houden, is het belangrijk af en toe even vrij te nemen. Voor werknemers met mantelzorgtaken bestaan verschillende verlofmogelijkheden zoals calamiteitenverlof, kortdurend zorgverlof en langdurend zorgverlof. **Verlofregelingen voor mantelzorgers - MantelzorgNL**

Bij **Respijtzorg** worden zorgtaken tijdelijk overgedragen aan iemand anders zodat de student even lucht krijgt en zich kan richten op studie, werk en vrienden. Het is een belangrijk hulpmiddel om overbelasting te voorkomen.

Vanuit de basiszorgverzekering zijn er geen vergoedingen voor mantelzorg. Wel kan de studerende mantelzorgers zelf psychologische hulp of ergotherapie vergoed krijgen. Afhankelijk van de zorgverzekering is er **aanvullende zorgverzekeringen**. Vanuit deze aanvullende verzekering zijn er vergoedingen voor vervangende mantelzorg, mantelzorgcursus of mantelzorgmakelaar. Dit is afhankelijk van de geselecteerde aanvullende verzekering.

Voor een compleet overzicht van ondersteuningsmogelijkheden raadpleeg de Wegwijzer van MantelzorgNL. **Deze kun je hier vinden**.